

ԻՐԱՄՈՒՆՔ

ԼՐԱԳՐՈՅ ՇԱԲԱԹՕՐԵԱՅ ՅԱԽԵԼՈՒԱԾԸ

Ա. ՏԱՐԻ

ՇԱԲԱԹ 28 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1896

ԹԻԻ 32

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլիս 20 Դեկտ.

Իմ տեղեկութեանց համամատ
թուրքերուն մէջ քաղաքական նոր
կուսակցութիւն մը կազմակերպ
վրայ է, կամ գոնէ տար համար
լանքեր կը կատարուին: Կուսակ
ցութեան նպատակը պիտի լինի
լանալ այն գաղափարը տարածելու
թէ այսուհետեւ թուրքիոյ գոյու
թիւնը պահպանել կարելի է միայն
Հայերուն և ուրիշ քրիստոնէայ և
նոյն իսկ իսլամ տարրեր ցնդելու
տուրով վարչական, կամ, ներքին
ընդարձակ ինքնավարութիւն և
քաղաքականապէս (օտար տէրու
թիւննց հանդէպ) զանոնք միացնե
լով թուրքիոյ հետ, որոյ այժմեան
վարչութիւնը, ամեն աղետից այս
միակ աղբիւրը, պէտք է յամենայն
դէպս կործանել:

Այս ազատամիտ թուրքերէն
մին, որոնք այս քաղաքական ուղ
ղութեան հնդկականներն են, ինձ
յայտնեց թէ երկրին մօտաւոր
կործանումը ամեն ուղղամիտ մար
դու վրայ, իսլամ ըլլայ թէ քրիս
տոնէայ, սրբազան պարտականու
թիւն մը կը դնէ ուշխանելու առ
ջեն առնել այն վտանգին, որ
թուրքիոյ ամեն ցնդելուն կ'ըս
պառնայ ահեղ Ռուսիայէն: Նոր
կուսակցութիւնը բնաւ համամիտ
չէ Երիտասարդ թուրքիոյ հետ,
որովհետեւ անգործնական և անի
րականալի կը համարի թուրք
սահմանադրութեան վերագործադ
րութիւնը, որ երկրին այլապէս
ցնդելուն բարքերուն, աւանդու
թեանց և լուսաւարութեան աստի
ճանին բոլորովին անյարմար օրէ
նադրութիւն մ'է: Նշանակելի և
հետաքրքրական կէտ մ'ալ այս է
որ կուսակցութեան պիտի երի
տասարդ դասակարգին չեն վերա
բերիր, այլ հին թուրքերու այն
բարեսիրտ, ուղղամիտ ու անկեղծ
մասին, որոյ ներկայացուցիչները
գծաղգարար երթալով հազուա
գիւտ կը գտնան: Անոնք կ'ուզեն
ամենէն առաջ հայ տարրը իրենց
կողմը շահիլ՝ փաստաբանելով թէ
թուրքին հետ Հայուն գոյութիւնն

ալ մեծ վտանգի մէջ է՝ գոնէ ազ
գային ազատութեան և քաղաքա
կան ինքնօրինութեան տեսակետով:
Գոնի որ Ռուսիա, կ'առարկեն
անոնք, բացէ բաց կը հակառակի
Հայոց փափաքներուն և թուրքիոյ,
կամ աւելի ճիշդ, անոր այժմեան
ապականած և անուղղայ կուսակա
րութեան պաշտպանի կեղծ դերը
կատարելով՝ կ'աշխատի երկիրը
ամբողջապէս կլլելու ճամբան հար
թիւ և քանի որ Ռուսական դիւա
նագիտութեան այս ջանքերը առ
այժմ ունէ արգելքի չեն բաղխիր,
Հայոց համար լաւագոյն միջոց մը
չէ մնացած, քան միանալ քաղա
քականապէս թուրք տարրին հետ
բարեփոխելու կառավարութեան մը
տակ և ունենալ ներքնապէս ինք
նօրէն վարչութիւն մը իրեն զուտ
ազգային գործերուն համար, որոց
չըջանակը պիտի գծուի յետոյ:

Այս նոր ձեռնարկին յաջողու
թիւնը առ այժմ տարակուսելի եւ
շատ տարակուսելի կ'երևի երկու
նկատումներով: Նախ ծրագրին
սկզբունքները ընդունելու և անոնց
համազմայր յարելու ընդունակ
միտքեր շատ դժուար է գտնել
թուրքերուն մէջ, յետոյ՝ ինձ կը
թուի թէ գործը ուշ մնացած է:
Իրերը հապճեպով կ'ընթանան եւ
կացութեան բնութիւնը կը պա
հանջէ եթէ ոչ վերջնական, գէթ
առօժանայ, ստիպան արագ լու
ծում մը, այնպէս որ կարծեմ թէ
նոր թուրք կուսակցութիւնը գործ
նական նշանակութիւն մը չկրնար
ունենալ անմիջական կամ մօտիկ
ապագային համար:

Իրողութիւնը ըստ իս աւելի մեծ
նշանակութիւն ունի իբր՝ կառա
վարութեան գէթ՝ գծագրութեան
նոր նշան մը նոյն իսկ իսլամ տար
րին մէջ, որոյ խլրտումները հետզ
հետէ կ'աճին և Դրան ու պալա
տին մեծ մասնաւոր և ոստիկանու
թեան մեծ զբաղում կը պատճա
ռեն: Ոստիկանական հսկողութիւնը
մասնաւորապէս թուրք թաղերու
համար հետզհետէ կ'ընդարձակի
և կը խտանայ: Ոստիկանական
նոր կարգադրութիւններ ամեն օր
իրարու կը յաջորդեն, բայց հալա
ծանքը փոխանակ գծագրութիւնը
և իր հետեւանքները բառնալու,

ընտանաբար աւելի կը գրգռէ,
կը վայրացնէ գծագրները և այս
պէս այս պարագային մէջ ալ ի
րեն նպատակին հակառակ ար
դիւնք պիտի տայ անշուշտ:

Հիւսիս չերեւիր այն ժամանակը
ուր կարգը թուրք ժողովուրդին
պիտի ըլլայ հարածուելու իր կա
ռավարութեան և ես, անկեղծօ
րէն կ'ըսեմ, գծագր չեմ իր հայ...

Անվիպա

ՄԱՔԵՏՈՆԻԱՏԱ

ԵՆՈՒՆԱՆ ԶԵԹԻԼԷՐԻ

Սէլանիկուն կէլէն պիւ թէլէկ
րաֆնամէյէ նազարէն՝ շու գըշ մէվ
սիմինտէ եէնի տէօրլո չէթէ Եու
նան գօմիթէսի զուհուր իթմիշ տիւ
թիւրք սաքէրլէրի անլար թաղիպ
իթմիշլէր վէրասթ կէթիթմէմիշլէր
տիւ: մէվքիւր չէթէլէր իպթիտա
Ալիսօնեսա ճիհէթիւնտէ իքէն աս
քէրլէրին թագիպիւնի անլարուպ
Մանասթըր թարաֆընա կէլմիշ
լէր տիւ:

ՄԻԻԹԷՆԷՎՎԻՅԷ

Տէյի Նոիւնը Սթանպուլտան ալ
տըլը մալիւմաթա կէօրէ՝ Եւլ
տըլտան սէֆարէթհանէլէրէ մէ
մուրլար կիտիւպ, էլիլէրին թիւր
քիտայո մուսալէնէթ իթմէլէրի հիւ
քիւմաթը մէնսուկէլէրին ֆայտէ
լի օլաճագ տէյիւ գանսըրմագ իս
թէմիշլէր իսէտէ, Բուսիա վէ Ֆը
րանսա էլիլէրի ճէվապը ըէտա
վէրմիշլէր վէ տէվլէթէրին իթթի
ֆագը թամմէտէ պուլլնորդլարընը
պէյան իթմիշլէր տիւ:

Մալիյէ նէվարէթիւնին միւսթէ
շարլըլը Պէրթըմէ Էֆէնտիթ թէք
լիֆ օլընտը իսէտէ, մէրգում է
ֆէհտի՝ պէտմէնին էսասըզ օլտը
ղընը կէօսթէրուպ, օ կիպի պիւ
թէմէլսիզ ճէտլէլ իւզէրինէ մալի
յէ իլլէրինի իճրա իտէմէյէճէկինի
պէյան իտէրէք, ըէսմէն իսթիֆա
սընը վէրմիշ տիւ:

Աֆիւ շահանէնին՝ սիւրիւլմիւշ
վէ գաշմըշ օլան էրմէնիլէրէ տա
խի շուսուլի օլապիլմէսի հագըն
տա էլիլէրի դեկտ. 19 տա Պապը

Ալիյէ պիւր նօթա վէրմիշլէր վէ
պու թէքլիֆին գապուլ օլընաճա
ղը պէքլէնիլմէքտէ իմիշ:

Դեկտ. 20 տէ Ֆիլիպէտէն վի
էննայա չէքլէն թէլէկրաֆըն ի
շարընա կէօլէ՝ Սթանպուլտան 5000
սօֆլթալար շըմէնտըֆէր վէ վու
բօրլարէ մէմէքէթլէրինէ կէօն
տէրլիմիշլէր տիւ: պուշլարըն մէ
սարիֆի հիւքիւմէթաէն վէրլիմէք
իւզրէ էքսէրիսի ճէպրէն Եօլա
նըմըշ տըր: պիւս Բամազան մի
նասիպէթի իլէ՝ հիւքիւմէթէ գար
շը իթթիլալ չըգարըրլար տէյիւ
գօրգուլմագտա տըր:

Հապէշիսթան գրալընըն սէր
քիաթիպի Բէթէրսպուրկտան ըՍ
թանպուլա կէլմիշ օլուպ, անըն մէ
սարիֆաթը Սուլթանտան կէօրիւլ
մէքտէ տիւ: Մէնէլիկտէն Սոդո
մուրն մէօնիպիա նամ նիշանը վէ
պիւ խուսուսի միքթիւպ Սուլթա
նա վէրմիշ վէ Սուլթան տախի
հապէշ գըրալընա պիւրիմէթի օսմա
նիէ նիշանը վէ մէրգում քեաթի
պիւնէ Մոնաստառ ինքիյապ նիշա
նը իհտա իթմիշ տիւ:

Կիրիտին ժանտարմալարընտա
էնէպի թապստաւընտան գապիթ
լէր իսթիլտամ օլընաճաղընա տա
լի էլիլէրին թալէպի իւզրէ վիւ
քէլա մէճիսի գարար վէրմիշլէր ի
սէտէ, մէվքիւր գարար Սուլթան
տան թաստիզ օլընմամըշ տըր:

ՊՈՒ ԿԻԻՆՔԻ

ԹԵԼԷԿՐԱՖԻԱՐ

(Սթանա Պալգանիք)

Պէլկրատ 27 Դեկ.

Իւսկիւպտէն ալընան խապէրլէրէ
կէօրէ՝ Բում տէսըթը Ամբոսիօ
սըն Պատարագ իթմէսինէ վալի
կիլի վէ ճէպրի թէտպիլլէր իլէ
մէյտան վիւմիշ տիւ: Սըրպլար
Պատարագը մէնն իթմէք իլիւն
իսթիլալ չըգարուպ, սաքէրլէր
վէ ժանտարմալարէ գապիս իթմէք
տէրէճէսինտէ իլլէրի կիթմիշլէր
տիւ: Մէթրօքլիտ քիլիսէտէն
չըգտըղընտա թաշա թուրքուպ,
պալըմագ տէրէճէսինէ կէլմիշ տիւ:

Աթինա 27 Դեկ.

Կիրիտ թիւրքլէրի խըրիսթի
յանլարա գարըն եէնի իսթիլալ
չըգարմագտա տըրլար:

Սօֆիա 27 Դեկ.

Բրէնս հաղրէթլէրի տիւն Ֆի
լրպէյէ ֆամիլիտանէգտինէ կիթտի

Отговорникъ: X. Тамисовъ.

Печатъ ища „Взаимность“ — Варна.

